

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Datum vergadering : 3 juni 2020

Aanwezig

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Johan Philippens, Marjolein Gielis, Don van Doorn
VVD : Ed van Santen, Edwin Vervaet
CDA : Matthijs Ruitenberg, Frans Ammerlaan
WIJ Lansingerland : Petrine van Olst, Dianne van Heusen
CU : Jurjen Dieleman
D66 : Ineke den Heijer, Brecht Weerheijm
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef, Hamid Azzouzi

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Rianne Kokke

Burgemeester : Pieter van de Stadt

Wethouders : Simon Fortuyn, Jan-Willem van den Beukel, Kathy Arends

Afwezig

VVD : Nathalie van Bakel

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Goedenavond, dames en heren, hartelijk welkom allemaal. Ik begin met de presentielijst. Ik zal de namen oplezen, als u zichzelf dan even present meldt en even beeld geeft, dat we u kunnen zien.

De heer Ammerlaan, de heer Azzouzi, de heer Dieleman, de heer Van Doorn, mevrouw De Geus, mevrouw Gielis, mevrouw Den Heijer, mevrouw Van Heusen, mevrouw Van Olst, de heer Philippens, de heer Ruijtenberg, de heer Ruitenberg, de heer Van Santen, mevrouw Verhoef, de heer Vervaet, de heer Weerheijm, burgemeester Van de Stadt, wethouder Fortuyn, mevrouw Kokke, wethouder Arends, wethouder Van den Beukel.

We hebben al aardig wat ervaring als commissie, twee keer een commissie, we hebben een raad gehad, dus het gaat allemaal steeds soepeler en dat vind ik ook fijn. Ik wil toch nog even een paar punten doornemen. Alleen spreken als u het woord krijgt. In de eerste termijn zijn er geen interrupties. Als je wilt appen in de tweede termijn, kan dat via de app die daar beschikbaar voor is, door een ? te appen. De spreekvolgorde zal zijn op basis van de grootte van de fractie of andersom. Ik zal dat voor aanvang van het agendapunt ook aangeven. Als u niet spreekt, zet u uw microfoon uit, anders krijgen we allerlei bijgeluiden en dat is vervelend voor de mensen die luisteren.

Bericht van verhindering van mevrouw Van Bakel van de VVD. Is mevrouw Draak aanwezig? (geen reactie)

2. Insprekers

De voorzitter: Insprekers hebben zich niet aangemeld.

3. Vaststelling verslagen vorige vergaderingen d.d. 13 mei en 18 mei 2020

De voorzitter: Het zijn twee verslagen van één vergadering. De vergadering van 13 mei is geschorst tot 18 mei, dus die twee verslagen liggen er. Er zijn geen voorstellen tot wijziging binnen gekomen. Dat is correct, als het niet zo is, dan horen we dat. Dan zijn de verslagen daarmee vast gesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Is er iemand die een verzoek heeft om de agenda te wijzigen? Ik zal even wachten. Nee? Dat is niet het geval.

Inventarisatie rondvraag:

CDA: kosten noodhospitaal Ahoy.

PvdA: voortgang Holland Rail terminal.

5. Bespreekpunten:

5.a Raadsbrief update Coronavirus

De heer Azzouzi, PvdA: Voor ons is het een prima brief. We hadden bij de afgelopen commissie AB een vraag gesteld over de structurele en incidentele kosten van de corona, of dat inzichtelijk gemaakt kan worden. De wethouder had aangegeven, dat het in de routekaart opgenomen kan worden. Onze vraag aan de wethouder: wanneer komt die in onze richting? Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ook ik wil wederom het college bedanken voor de helderheid van de brief. Ik heb een tweetal vragen. In eerste instantie wordt er aangegeven, dat het college nadrukkelijk aandringt op het verkrijgen van aanvullend inzicht van de stand van zaken bij het regionaal bureau voor zelfstandigen. Is daar al uitsluit te geven over wat daar de informatie van is? Hetzelfde geldt voor: er is nauw informatie met de gemeente Rotterdam over de verkoop van de Rotterdampas, welke tijdelijk is stopgezet. Ook daarvan wilde ik weten: is er al contact geweest met de gemeente Rotterdam? Wat luidt het contact daarbij? Kunnen we weer starten met de verkoop van de Rotterdampas, zeker voor de wat armere mensen? Dat zijn mijn enige twee vragen, dank u wel.

De heer Dieleman, CU: Er ligt een wat oude brief voor ons, van 12 mei. Waar het vrij gebruikelijk is dat we een paar weken later een brief bespreken, die we krijgen, is dat in coronatijden misschien een beetje gek. Want als ik nu deze brief doorlees, dat heb ik net nog even gedaan, ja, dan wil ik best Pinksteren in die brief gaan noemen, maar inmiddels leven we alweer in een andere tijd, waarin alweer wat meer mogelijk is, een aantal maatregelen verder is versoepeld en inmiddels, toen ik vandaag over het dorp wandelde, ik ook weer wat mensen op terrasjes zag zitten, wat nog niet echt duidelijk was toen we deze brief kregen. Dus over deze brief nu geen vragen. We volgen de versoepeling van de maatregelen op de voet. Wat ons betreft heeft het college in de afgelopen tijd ook goede stappen gezet in lijn met de versoepelingen die door het kabinet zijn afgekondigd. Ik neem aan dat dat de komende tijd verder zal gaan en dat wij erover geïnformeerd worden wanneer dat aan de orde is. Dat gaat overigens prima met die raadsbrieven, dus de manier waarop we geïnformeerd worden: dank daarvoor aan het college. Dank u wel.

De heer Ruitenbergh, CDA: In aansluiting op wat de heer Dieleman zei, ja, de informatie in de brief is al enigszins verouderd, de tijd gaat snel in deze coronatijd. Maar desalniettemin een heldere informatiebrief. Veel waardering voor de wekelijkse update daarvan. We hebben eigenlijk wel twee puntjes die iets meer in het actuele zitten. Allereerst zijn de terrassen weer geopend, de heer Dieleman refereerde er ook al aan. Mijn eerste indruk is, dat het goed en gezellig is verlopen zonder noemenswaardige problemen. Kan de burgemeester dat ook bevestigen? Dat is de eerste. Daarbij wel de opmerking, hebben we ook gelezen, dat er uitgebreidere mogelijkheden komen om op terrassen muziek te draaien. Nu leeft er in mijn fractie wel wat bezorgdheid, dat dit wel hand in hand moet gaan met omwonenden, die daar ook wonen. We gunnen de ondernemers alle euro's, die ze kunnen verdienen, maar we gunnen ook omwonenden een rustige plek om te leven. Een andere vraag is: we hebben gezien in Rotterdam dat er diverse parken zijn ontruimd, o.a. het Vroesepark was erg druk. Nu weet ik dat veel Rotterdammers graag recreëren in ons Lage Bergse Bos en ze zijn natuurlijk van harte welkom. Ik vroeg me even af: loopt het daar wel gewoon goed? Of lopen we daar tegen soortgelijke situaties aan? Dat zijn ze.

Mevrouw Van Olst, WIJ: Wij vinden het een goede brief. Ja, we blijven graag op de hoogte. Het is natuurlijk iets achterhaald, maar dat heb je nou eenmaal in deze tijd. Het verandert gewoon heel snel. Na vandaag zullen er ook wel weer wijzigingen zijn en komen. Maar goed, deze informatievoorziening lijkt ons prima zo. Dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Vanuit ons ook complimenten voor de wekelijkse brief. Echt prettig om op deze manier die informatie te ontvangen. Over de brief zelf hebben we geen vragen. Eigenlijk wil ik nog een compliment uitdelen voor het college voor de grotere terrassen, dat is goed ontvangen in de gemeente en heb ik zelf ook mogen aanschouwen. Ook vooral dat terrassen in Bleiswijk op parkeerplaatsen worden verleend, ja, die flexibiliteit, dat wordt erg gewaardeerd. Verder geen vragen, dank u wel.

De heer Phillippens, L3B: Ook complimenten voor het college, blij dat we zo actief geïnformeerd worden, dat is supermooi. De brief is inderdaad achterhaald. Nog een tweetal puntjes, die nu nog wel relevant

zijn. Een drietal vragen had ik, waarvan de heer Ruijtenberg er al één van had getackeld. Even over die TOZO aanvragen, die lopen via het Regionaal Bureau voor Zelfstandigen. Hebben wij als gemeente Lansingerland actief zicht op hoeveel TOZO aanvragen vanuit onze ondernemers gedaan zijn? Dat was eentje. Tweede sluit ik even aan op het gebied van dienstverlening. Er wordt door het college genoemd: we starten alle soorten aanvragen aan de balies op zonder prioritering op spoed. Ik vraag het college of ik even mee wordt genomen waarom er geen prioritering op spoed plaats vindt. Dat was hem.

De heer Weerheijm, D66: Het is wel een fijn idee om ineens de grootste fractie van Lansingerland te zijn. Van klein naar groot werken en dan toch als laatste aan de beurt zijn. Allereerst dank voor het agenderen van deze brief. Zoals al werd aangegeven is de inhoud ondertussen een beetje achterhaald, maar het is toch wel fijn dat we op deze manier elke commissievergadering even stil kunnen staan bij de coronamaatregelen. Er zijn goede vragen gesteld. Ik heb nog drie andere vragen. Sinds 3 dagen wordt er nu intensief getest op corona, iedereen mag een coronatest krijgen. We vroegen ons eigenlijk af of de portefeuillehouder inzicht kan geven hoe dat op dit moment gaat bij onze GGD. Of het een beetje soepel loopt of dat er dingen spaak lopen. Een tweede vraag heeft betrekking op de openbare ruimte in Lansingerland. Het viel ons op dat op veel plekken nog dingen staan afgezet met hekken, zoals bankjes, waar grote hekken omheen staan. Logisch dat dat zo was ten tijde van de meest heftige fase van de corona-uitbraak, maar we vroegen ons af of het misschien in het kader van het huidige beleid niet wat terug geschroefd kan worden, zodat we weer wat bankjes gaan hebben waar iedereen op 1,5 meter afstand gewoon kan gaan zitten. Als derde een vraag aansluitend op de vraag van het CDA. Kan de portefeuillehouder inzicht geven van hoe het afgelopen Pinksterweekend is verlopen qua drukte, in de parken, maar ook daarbuiten. Of het allemaal een beetje goed is gegaan. Dat was het, dank u wel. De voorzitter: Excuus dat ik u oversloeg, maar u vond het wel fijn.

Burgemeester Van de Stadt: Zoals u al heeft vastgesteld aan het begin van de vergadering zijn er ook drie wethouders aanwezig, die een deel van de beantwoording het beste op zich kunnen nemen. Als ik het langs loop, kan ik dat even aangeven, dan zijn de wethouders gelijk ook weer gewaarschuwd en wakker. De vraag naar de kosten van de heer Azzouzi is voor wethouder Van den Beukel. De vragen over de Rotterdamplas, het Regionaal Bureau Zelfstandigen en TOZO zijn allemaal voor wethouder Arends en de dienstverlening is voor wethouder Fortuyn. Ook gaat wethouder Arends nog even in op de terrassen, maar ik zal er ook kort wat over zeggen. Daar is de vraag over het afgelopen weekend gekoppeld. Allereerst mijn dank voor de complimenteuzen woorden van uw commissie over de wijze van berichtgeving, de brieven. We hebben natuurlijk een week of drie geleden de wekelijkse update, eigenlijk was dit de laatste, daarna is het gestopt. We hebben geconstateerd, dat u toch veel vragen heeft. Dat bedoel ik in de meest positieve zin, want het zijn vooral vragen van: hoe gaat het, loopt het goed op de scholen, loopt het goed op de sportverenigingen? We zien natuurlijk toch elke week weer nieuwe ontwikkelingen. Volgende week gaan de scholen weer helemaal draaien, dan wilt u ook graag weten hoe dat loopt. Afgelopen maandag heb ik dat al even met het presidium gekoppeld en dinsdagochtend hebben we in het college gezegd: we gaan gewoon weer naar een wekelijkse brief, in principe weer op vrijdag. Misschien is die een keer wat korter, maar we zien toch wel dat er elke week nog ontwikkelingen zijn, die voor u relevant zijn. Dan kunt u dus die brieven maandelijks weer bespreken in de commissie desgewenst. Ik denk dat dat recht doet aan uw waardering voor die brief. Op de inhoud. Afgelopen weekend is gewoon goed verlopen. Dat zag er goed uit. Hemelvaart was het iets drukker, met name op de dagcamping. We hebben gekeken hoe daarmee om te gaan en te handhaven. We hebben afgelopen weekend, dat heeft u ook op sociale media kunnen zien, gekozen voor de positieve wijze. Mensen bewust maken, promotieteam 1,5 meter ingezet. Dat lijkt heel goed ontvangen te zijn. Dus het was gewoon goed, ook in het Lage Bergse Bos. Het voordeel van het Lage Bergse Bos is dat het zeer uitgestrekt is. De dagcamping is gewoon meer een risico. Voor het Pinksterweekend hadden we de hekken al klaar staan, maar eigenlijk is alles gewoon goed verlopen. Dat brengt me bij de vraag van de heer Weerheijm: hekjes weg, de banken open. Veel vragen ook over het skatepark. Daarvoor geldt: niet alles tegelijk. Ja, ik ben het helemaal met de heer Weerheijm eens: langzaam openen we zaken. Maar we zijn bang, als we alles in één keer doen, dat je dan weer risico's loopt. Dat is ook voor de handhaving, de BOA's en politie, veel lastiger. Dus we doen het een beetje stapsgewijs. Bijvoorbeeld het skatepark: het leek ons niet verstandig om dat voor een prachtig Hemelvaart- of Pinksterweekend te doen. Nu gaan de scholen weer open, een goed moment om het skatepark weer open te gooien. Zo doen we dat ook met de bankjes. Gaat u er maar van uit, dat u dat langzaam gepast ziet verdwijnen, ervan uitgaande dat de positieve ontwikkelingen doorgaan. Over de terrassen en het geluid: vanuit mijn portefeuille is dat allemaal goed gegaan. Met u heb ik vastgesteld dat het leuk lijkt. Ik denk dat mevrouw Arends nog iets kan zeggen over hoe het vanuit de ondernemers is gegaan, de indeling en uitbreiding. Ten aanzien van uw specifieke vraag over het geluid, daar kan de wethouder wat over zeggen, maar ik hecht eraan om voor iedereen duidelijk te stellen: de uitbreiding van de terrassen gaan slechts om de vierkante meters uitbreiding. Dus eigenlijk gaat het om hetzelfde aantal tafels en stoelen op een groter oppervlak om daarmee 1,5 meter te kunnen waarborgen. Het is niet zozeer bedoeld om grotere, dus meer mensen op de terrassen te

krijgen. Ten aanzien van het geluid: helemaal mee eens, er moet evenwicht zijn. Een bruisend centrum mag, maar het moet niet onredelijk zijn. Er is ook geen verandering t.a.v. de geluidsmaatregel. Mensen kunnen een ontheffing aanvragen op specifieke voorwaarden voor wat extra geluid, maar het is de oude regeling, zoals die gewoon geldt op basis van de pilot, dat is dan wel de actuele situatie. Dus de coronauitbreiding gaat slechts over vierkante meter uitbreiding, maar ik verwijs graag naar de wethouder die daar veel meer van weet dan ik. Volgens mij was dit voor mij even de inleiding.

Wethouder Van den Beukel: De vraag, zoals ik die begreep, ging over de impact van de coronacrisis op onze financiën, zowel incidenteel als structureel. En de vraag of we daar in de update op terug komen. Ik heb beoogd daar het volgende over gezegd te hebben in het laatste debat. Namelijk, de daadwerkelijke impact op onze financiën tekent zich in de loop van de tijd af. De eerste keer dat we daar gestructureerd inzicht in kunnen geven, zou in de kaderbrief zijn. Nu hebben we net de meicirculaire ontvangen, een paar dagen geleden, vanuit Den Haag. Dat zal ons houvast geven. Er wordt nu druk aan gerekend door onze deskundigen. Het is niet zo, als je die ontvangt, dat je dan meteen weet wat de impact is op je financiën. Dat vraagt tijd. Als we die analyse hebben afgerond, gaan we bekijken of het opportuun is om die kaderbrief al of niet, zoals eerder met u gecommuniceerd, nog aan u te doen toekomen of dat we toch meteen voor de begroting gaan. Dus dat zal het meest uitgelezen moment zijn om u uitgebreid erover te informeren. De routekaart en de 6-wekelijkse update een stukje minder. Een andere manier om u te informeren over de impact van corona op onze financiën is natuurlijk de rapportage die u bij de P&C producten ontvangt over de benutting van het coronafonds. De eerste rekeningen zijn vanuit dat fonds voldaan, dat we vorige week met uw instemming hebben ingesteld. Bijvoorbeeld de extra verkeersregelaars bij het afvalstation. Daar blijkt heel concreet en heel praktisch, hoe die impact incidenteel is, van corona op onze gemeentelijke financiën. Ik hoop dat ik daarmee de vraagsteller recht heb gedaan.

Wethouder Arends: Er zijn eigenlijk op drie terreinen vragen gesteld, die ik graag voor mijn rekening neem. Aan de ene kant vragen over de RBZ, aan de tweede kant de vraag over de terrassen en er is nog een vraag over de Rotterdampas gesteld. Ik wil graag even beginnen met de RBZ. Zoals u weet is er eigenlijk een heel grote organisatie neergezet door Rotterdam. Als we dan kijken bij het aantal aanvragen voor de ZZP'ers vanuit Lansingerland, dan telt dat inmiddels op naar 1.541. Van die 1.541 is 1.268 een TOZO aanvraag. Daarnaast is er een bedrag van levensonderhoud op ruim € 2mln. Dat is nog niet een eindbedrag. Ondernemers krijgen maximaal drie keer een voorschot en nog niet alle voorschotten zijn verstrekt. Inmiddels hebben wij wel financiële middelen ontvangen vanuit het rijk, van de eerste, tweede en derde tranche. In totaal gaat het over ruim € 8mln, dat naar de gemeente komt. Ik heb het nu over de periode van 1 maart tot 1 juni. In de afgelopen periode hebben zo'n 20 ondernemers contact met ons opgenomen, doordat zij nog niets hadden vernomen en het dus vertraging op liep. Daarop hebben wij direct bemiddeld en zijn we met RBZ in contact getreden om zo snel mogelijk deze ondernemers te voorzien van levensonderhoud. Daarnaast hebben zo'n 200 ondernemers contact met ons opgenomen over de TOZO regeling. Die hebben we goed kunnen verwijzen daar waar ze de juiste informatie en de juiste aanvraag kunnen doen. Als je kijkt naar de bereikbaarheid van RBZ, gezien de impact en hoeveelheid aanvragen, ziet dat er gewoon hartstikke goed uit. Wij zijn wel bezig met het RBZ, want wij willen eigenlijk wel meer informatie, meer managementinformatie. Daar gaan zij in een, hoop ik, niet te lange periode ons in voorziën. Zodra wij daar meer informatie over hebben, kan ik me voorstellen dat we in een volgende coronabrief u wat verder kunnen informeren. Dan over de terrassen. Het is natuurlijk fantastisch, dat we vanaf 1 juni, zowel de horeca maar ook de terrassen, open konden en dat inwoners weer kunnen genieten om elkaar samen te ontmoeten en dat ook weer met elkaar in bruisend Lansingerland te kunnen doen. Voor 1 juni is er op 19 mei een digitale meet-up geweest met mij. Veel ondernemers namen daaraan deel vanuit alle drie de kernen. We hebben ze voorbereid op wat de mogelijkheden zijn. Zoals u weet heeft het college heel ruimhartig daarnaar gekeken en hebben we de mogelijkheid gegeven om meer ruimte te gebruiken, maar dat de ondernemer dat wel in afstemming doet met de buurvrouw of de buurman, zodat het ook goed in overleg plaats vindt. Voor het Pinksterweekend hebben 14 ondernemers een aanvraag gedaan. De afdeling veiligheid en APV hebben dan ook tot en met in het weekend van Pinksteren keihard gewerkt om versneld daar een tijdelijke vergunning voor af te geven. Inmiddels zijn er 18 aanvragen. We hebben een heel versnelde vergunning, de aankomende twee weken zullen we daar dan ook niet op handhaven. Maar over 2 weken gaan we alle terrassen goed bekijken, ook op veiligheid, ook goed kijken hoe de voortgang is geweest. Dan gaan we het hebben over een iets langere tijdelijke vergunning voor de aankomende periode. Wat we zien, is dat ondernemers heel goed zelf de verantwoordelijkheid nemen, ook in die 1,5 meter, daarvoor zorg te dragen. Er is eigenlijk permanent contact met de ondernemers en ook de wijkmanagers om alles in goede banen te leiden. De burgemeester gaf dat net ook al aan en daar ben ik ook heel blij mee, ik heb het zelf ook kunnen constateren op tweede Pinksterdag, dat het hartstikke goed is verlopen. Het was niet overvol. Zowel de inwoners als de betrokken ondernemers, die de verruiming namen, hebben het hartstikke goed gedaan. Wat wel opvalt is dat nog veel ondernemingen geen aanvraag hebben ingediend.

De wijk- en centrummanager zijn dan vooral aan het stimuleren, zodat zij wel die aanvragen indienen en zodat we daar goed naar kunnen kijken met elkaar. Wat verder was: de ruimte die we hebben geboden, daar wordt goed gebruik van gemaakt. Inwoners hebben met Pinksteren kunnen genieten van hun favoriete horecagelegenheid. Voor aankomend weekend is de weersverwachting iets slechter, maar we gaan de hele zomer nog door, dus laten we vooral die lokale ondernemers steunen. Er was ook nog een vraag over het geluid op de terrassen. De burgemeester gaf het al aan. Het gaat nu sec over het uitbreiden van de ruimte, maar niet over de uitbreiding van het geluid. Dat is gewoon standaard beleid. Daar is ook nu geen verruiming mogelijk. Daarvoor is echt een vergunning nodig. Als een ondernemer daar iets in wil, dan gaat het proces zoals het normaal in het proces gaat, zo zal het verlopen. Dan werd er nog een vraag gesteld over de Rotterdampas. Ik weet dat we daarmee bezig zijn, ik heb het alleen op dit moment niet paraat. Dus als meneer Ruijtenberg het goed vindt, dan wil ik hem daar graag, en de hele commissie, schriftelijk informeren. Volgens mij heb ik zo redelijk alle vragen kunnen doornemen. Dank u wel.

Wethouder Fortuyn: Ik heb één vraag en iets over de Rotterdampas. De heer Phillippens had een vraag over een zin in de brief over dienstverlening. Er staat: we starten alle soorten aanvragen aan de balies op, zonder prioritering of spoed. Het is een brief van 12 mei. Half maart werden we geconfronteerd met de lockdown. Toen was het voor ons belangrijk om op een verantwoorde manier op te gaan schalen. Wij waren ook zoekende, hoe we de dienstverlening goed konden inrichten. Dus we hebben direct besloten om eerst degenen, die met noodzaak aan het stadhuis te behandelen, omdat dit nodig was voor voortgang of anderszins om de mensen te kunnen helpen. Na die noodzakelijke ingreep, hebben wij natuurlijk de organisatie ingericht met frontoffice en backoffice. Nu is de versoepeling ook in stapjes gekomen, dat we niet meer hoeven te prioriteren en alle aanvragen die we nu hebben op een normale wijze kunnen afhandelen. We hoeven niet meer te prioriteren, we kunnen gewoon voldoen aan de vraag vanuit de markt, in dit geval van onze inwoners. Wat de Rotterdampas aangaat: ik heb in de informatie bij actualiteiten uit het college nog wat meer updates, o.a. over de openingstijden van het gemeentehuis. We zijn op dit moment druk in overleg met de gemeente Rotterdam, omdat wij willen dat de minima weer het perspectief hebben om op zo kort mogelijke termijn weer een uitje te kunnen organiseren en gebruik kunnen maken van de Rotterdampas. Wij hebben rotterdampas.nl, dat is feitelijk de organisatie, gevraagd om met ons mee te denken hoe we de verkoop zo goed mogelijk kunnen opstarten. Het is in behandeling, er is nog geen uitslag over. Als ik het wist had ik het al gezegd, maar weet wel dat we er druk mee bezig zijn, omdat wij graag onze inwoners weer de gelegenheid willen geven binnen alle maatregelen die van het RIVM zijn en alle musea bezoeken en anderszins wat er omheen zit. De mensen weer de gelegenheid geven om er even op uit te gaan en hun zinnen te verzetten. Dat waren naar mijn idee de vragen voor mij.

Tweede termijn

De heer Azzouzi, PvdA: Dank wethouder, voor de beantwoording van de vragen. Voor de financiële impact van de coronacrisis wachten we de kadernota af. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Dank, mevrouw Arends, voor de beantwoording over de RBZ. Ik denk dat het goed is, dat we hier snel mee aan de slag gaan en dat ook een hoop mensen al behandeld zijn, want het is een indrukwekkende hoeveelheid aanvragen, die er ingediend zijn en die ook afgehandeld zijn. Het doet me ook heel erg deugd, dat we niet één, maar zelfs twee wethouders hebben, die zich bezig houden met de Rotterdampas en daarbij het lot van de minima heel erg aan het hart gaat. Dat doet mij deugd. Ik stel voor dat de beide wethouders de krachten bundelen en gezamenlijk tot een brief komen aan de commissie om de vraag te beantwoorden.

De heer Weerheijm, D66: Bedankt aan het college voor de beantwoording van de vragen. Alleen mijn vraag over het intensieve beleid van GGD is nog niet beantwoord, dus ik kijk nog even uit naar de beantwoording. Dank u wel.

De heer Dieleman, CU: Ik heb geen behoefte aan een tweede termijn. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, WIJ: Nee hoor, dank u. Ik heb geen vragen.

De heer Ruitenbergh, CDA: Geen aanvullende vragen meer. Beantwoording was duidelijk.

De heer Van Santen, VVD: De miljoenen vliegen je hier de laatste tijd om de oren. Zo komt er even € 8 mln voorbij, als ik goed geluisterd heb. Dat verrast mij in positieve zin, omdat dat geld is dat naar Lansingerland komt als ik het goed heb begrepen. Ik heb een vraag aan de wethouder financiën. Was er

met het coronafonds als rekening gehouden met dit bedrag, op één of andere wijze? Zo niet, wat betekent dat dan? Dat was mijn vraag. Dank u wel.

De heer Phillippens, L3B: Ik had eigenlijk dezelfde vraag als de heer Van Santen. En ik heb nog een compliment voor wethouder Arends, met name over die 20 ondernemers die vertraging hebben opgelopen bij de RBZ, ik vind het fantastisch, dat ze die ondernemers een stapje verder heeft geholpen. Dus complimenten. Dat was hem.

De voorzitter: De vraag van de heer Weerheijm moet nog beantwoord worden, over het testen bij de GGD, hoe dat gaat. Ik heb geen flauw idee welke wethouder dat gaat doen.

Burgemeester Van de Stadt: Die zal ik voor mijn rekening nemen. Ik was hem vergeten, ik zag het al toen ik het woord had overgedragen, maar ja, er is nu geen fysieke mogelijkheid u een seintje te geven. Excuus aan de heer Weerheijm. Ik weet het nog niet. We hebben in ieder geval maandagochtend weer vergadering met het algemeen bestuur van de veiligheidsregio, dus ongetwijfeld zal dat ter sprake komen. Anders komt het bij mij wel ter sprake. Dus ik ga u volgende week, als het kan eerder, maar anders zeker volgende week even op de hoogte stellen hoe het gaat met het intensieve testen. Ik zal overleggen met wethouder Van Tatenhove.

Wethouder Van den Beukel: De opmerking van collega Arends ging natuurlijk over de bekostiging van de TOZO regeling. Over de TOZO regeling is van meet af aan gecommuniceerd, dat gemeenten die voor hun rekening moeten nemen. Dat wil zeggen dat zij het loket moeten inrichten. Een hoop gemeenten vinden dat ingewikkeld. Gelukkig hebben wij dat met Rotterdam geregeld en daardoor waren we in staat om snel dat loket in te richten. Tegelijkertijd heeft de rijksoverheid meteen gezegd: luister, de kosten voor uitvoering en ook de kosten van de uitkeringen zelf, die komen natuurlijk voor onze rekening. Dus we hebben eigenlijk geen zorgen gehad, dat we dat moesten gaan betalen uit onze reserve crisismaatregelen, zoals we onze reserve officieel noemen. Dus wat dat betreft is dit bedrag het dekken van de kosten, die we hebben gemaakt voor die regeling en we sluiten dat bedrag voor een groot deel door aan de gemeente Rotterdam. Dus geen verrassingen op dit vlak. De heer Phillippens: (...) de dekking van de kosten van die TOZO regeling. Dekt dit bedrag ook de volledige kosten? Wethouder Van den Beukel: Sterker, als we geluk hebben, dan dekt het nog meer dan de volledige kosten en houden we er een klein beetje aan over, omdat ze het vrij grofmazig hebben ingeregeld. Dus als wij het via Rotterdam het efficiënter hebben geregeld dan ze in Den Haag denken, dan konden we er weleens een heel klein plusje aan over houden. Dat is niet de bedoeling, maar dat zou zo kunnen zijn. Dat zou dus eigenlijk één op één moeten zijn, uitvoering en uitkering.

De voorzitter: Dan zijn we aan het eind van dit agendapunt. Samenvattend betekent het dat er nog info komt over de Rotterdampas, naar de commissie toe, en info over testen GGD en hoe dat allemaal gaat en of dat soepel verloopt allemaal. Dus die twee komen nog van het college naar de raad toe. Dan sluiten we daarmee dit agendapunt af.

5.b Rol van de raad bij nieuw toekomstperspectief gemeente Lansingerland

Mevrouw Den Heijer, D66: Ik wil het graag met de commissieleden hebben over de rol van de raad bij het opstellen van een nieuw toekomstperspectief voor Lansingerland, voor onze gemeente. De aanleiding mag duidelijk zijn: we hebben te maken met een coronacrisis waarin maatregelen genomen moeten worden, die enorm grote impact hebben, niet alleen voor de korte termijn, maar ook voor de langere termijn. We zijn ons er steeds meer van bewust dat we dit niet even voor een paar maanden doen, maar dat het ook wel consequenties heeft voor nog meer maanden, misschien wel voor een paar jaar. We hebben in de commissie al € 5mln moeten reserveren, maar dat is nog maar één van de kleine maatregelen die we hebben moeten nemen. Voor de rest heeft het natuurlijk ook impact op hoe we met elkaar gaan samenleven. Het heeft voor individuen consequenties, voor de samenleving, maar ook voor ons als gemeente. Denk maar aan het steeds meer thuiswerken, welke consequenties heeft dat, steeds meer toegang tot digitale infrastructuur, wat gaat dat doen met ons, denk aan het OV, het inrichten van onze openbare ruimte. Dat zijn zomaar wat dingen waar je aan kan denken als je het hebt over een nieuw toekomstperspectief. Het gaat echt over grote uitdagingen. We waren daar als fractie over na aan het denken, daar wil je eigenlijk als raad een rol in hebben, om daarin de kaders te schetsen, wat vinden wij daarin belangrijk. Toen lazen wij in de update, een tijdje geleden, hij is bij de stukken gevoegd, dat ook door de gemeente wordt nagedacht. Heel goed, natuurlijk, dat we daar mee bezig zijn, dus complimenten daarvoor. Maar het is belangrijk, dat wij daar als raad een rol in hebben, dat we daar die kaders kunnen gaan neerzetten. Tot nu toe hebben wij eigenlijk verder niets meer gehoord over hoe het staat met het toekomstperspectief. We hebben ook geen procesinformatie gekregen. We missen eigenlijk een verdere invulling van die rol, terwijl wij vinden dat het gewoon heel erg belangrijk is, dat wij daar een positie in krijgen. Nou, dit willen wij heel graag bespreken met u als commissie, hoe u dat ziet en

dan met elkaar te kijken waar we op uit komen. We hebben 4 vragen geformuleerd. Vindt u het belangrijk om betrokken te zijn bij het opstellen van een nieuw toekomstperspectief voor onze gemeente? Hoe ziet u de rol van de gemeenteraad bij het opstellen van dit toekomstperspectief? Hoe vindt u dat de rol nu wordt ingevuld? Bent u het ook eens met de constatering van D66 dat de kaderstellende rol op dit moment onvoldoende invulling krijgt en daar eigenlijk extra aandacht voor moet komen? Dit zijn de 4 vragen, die ik graag aan de commissieleden wil stellen. Tot zover even mijn inbreng en ik ben heel benieuwd waar we dan samen op uit komen. Dank u wel.

De heer Van Doorn, L3B: Sorry, ik was al driftig aan het praten, maar mijn microfoon stond nog uit, excuses. Ik wil graag het woord. Ik wil allereerst D66 bedanken voor het agenderen vandaag, want het is een belangrijk besprekstuk door hier met elkaar te praten over welke rol en welke procedure wij als raad voor onszelf zien ten tijde van deze coronacrisis. Ik had overigens in de eerste termijn ook al heel graag uw eigen visie op de vragen willen horen, dan had ik daarover gelijk al wat mee kunnen nemen. Maar met de bespreking van vandaag, gezien de eerste versoepelingen, die recent zijn afgekondigd, zitten we eigenlijk best wel vroeg in het proces. Niet zozeer ten opzichte van de start van corona, maar wel als het gaat welke effecten het op termijn zal hebben. Vroeg in het proces. Het is een proces om met elkaar te bepalen wat de route zou moeten zijn om te kijken wat het effect van corona nou is op reeds vastgestelde visies en ingezet beleid. Niet alleen maar: waar treden effecten op. Maar ook in welke mate. En betreft het alleen maar korte termijn effecten tot er bijvoorbeeld een vaccin is en daarna gaan we als gemeente weer verder met waar we mee bezig waren. Of zijn er met de ervaringen van nu echt blijvende effecten en moeten we al dan niet beleid bijstellen. Naar goed Leefbaar gebruik zal ik beginnen met de beantwoording van vraag 4 en dan zo terugwerken naar vraag 1. Het gaat over de mate waarin we momenteel kaders stellen als raad. Dat is natuurlijk een wat breder vraagstuk dan alleen maar met corona. Naar oordeel van L3B vinden we dat er vanuit de raad in de regel wat weinig initiatief is en dat we nog weleens wat scherper kunnen zijn bij het formuleren van kader, waarmee het college vervolgens weer wat in de uitvoering kan doen. Dat moet/kan eigenlijk beter. Dat moeten wij als raad allen. Wij zijn niet zo heel lang geleden, of inmiddels wel lang geleden, maar het is nog niet afgerond, het programma 'kracht van de raad' begonnen, waarbij wij precies deze vraag willen beantwoorden door beter in positie te komen. Dat is door corona helaas stil gevallen, maar ik mag toch verwachten dat kort na de zomer en we elkaar weer in wat grotere groepen elkaar kunnen spreken, dat we dat gaan oppakken met elkaar. Overigens vind ik vandaag, met het initiatief van D66 zelf door dit nu te agenderen en elkaar deze vraag te stellen, vind ik een belangrijke eerste goede stap door die verantwoordelijkheid te pakken. Vervolgens ga ik naar vraag 2 en 3, die vat ik samen, want dat gaat in op de rol. Welke rol? De samenleving, en dan in brede zin inwoners, bedrijfsleven, verenigingen, instellingen, die verwachten nu van deze gemeenteraad, verwachten wij, leiderschap, koers en antwoorden op problemen die al dan niet ontstaan, dus de raad is weldegelijk aan zet. Die is aan zet om met elkaar het goede gesprek te organiseren. De vraag is dan vervolgens: hoe ga je dat doen? Wat L3B betreft, kan je die vraag alleen maar beantwoorden door met elkaar in gesprek te gaan, maar daar heel nadrukkelijk inwoners en ketenpartners bij te betrekken, want heel veel van de vragen die we hebben zijn nog niet duidelijk, of in ieder geval, de effecten zijn nog niet duidelijk. Ik gaf net al aan: op korte en lange termijn. Door de samenleving te betrekken, denk ik dat we heel veel antwoorden gaan ophalen, waarmee we kaders kunnen stellen en waarmee we het college weer aan de slag kunnen zetten. Ik denk aan huisvesting, typen en kosten woningen, het openbaar vervoer versus de auto. We hebben een aantal aannames gedaan over openbaar vervoer, maar voelen mensen zich nog veilig, wat gaat er gebeuren, de horeca, sport en bewegen, hoe gaan we dat invullen, economie, de exportafhankelijke bedrijven, de ZZP'ers, hoe gaan we om met openbare ruimten. D66 noemde dat ook al als voorbeeld, hoe gaan we de openbare ruimte inrichten? Vervolgens denk ik, ik ga bijna afronden, ik zou het mooi vinden als de griffie, het ambtelijk apparaat en college dat in gezamenlijkheid voorbereiden, dat soort avonden, waarbij wij en ketenpartners, noem het beeldvorming of geef het een andere naam, werkgroep, in gesprek gaan met elkaar. Dat we vanuit die gesprekken ophalen: wat speelt er, wat leeft er, zijn er effecten die wij nog niet in die samenleving hebben gezien, levert dat nieuwe maatschappelijke vraagstukken op, waar we een antwoord op moeten bedenken. Aan de hand van wat we daar ophalen, kunnen wij scherpere kaders mee geven. Of niet, want als een effect maar tijdelijk is, hoeven we alleen een overbrugging te organiseren. Vervolgens kunnen we dat bespreken met elkaar in commissieverband of vaststellen in raadsverband. Dat zou de lijn van L3B moeten zijn, maar ik ben razend nieuwsgierig naar wat de rest van de collega's voor ogen hebben op dit vlak. Dat was het, dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Ik dank D66 ook. Je kan er wat dat betreft niet vroeg genoeg bij zijn om vooruit te kijken. Aan de andere kant is het gebaseerd op de brief van het college, een heel kleine alinea in een brief waar D66 op aanslaat. Wel met een groot woord: toekomstperspectief. Wat houdt het nu in, want het is moeilijk om het nu allemaal te vatten op zo'n korte termijn. De brief was van 12 mei en het is allemaal gedateerd, terwijl het 2 weken geleden is. We leven nog heel erg in het moment, dus het lijkt me moeilijk om al heel ver vooruit te kijken. Dat kunnen we wel doen, maar het is nog heel erg onzeker.

De ambities die er nu zijn, die zitten in het coalitieakkoord en het collegeprogramma. Ik kan me goed voorstellen dat door de effecten van corona en de economische situatie, dat het college het uiteraard tegen het licht houdt en dat al doet. Dus dat vinden we niet anders dan logisch. Dat er ook zaken gaan veranderen en er wellicht ook nieuw beleid nodig is als gevolg van corona, dat zou kunnen. Ik hoor net een aantal dingen voorbij komen, maar we vinden het toch heel moeilijk om dat nu al scherp te hebben. Wij zaten ook aan een beeldvorming te denken op een goed moment, waarbij het wel aardig kan zijn om de interactie dan wat meer te hebben dan de beeldvorming die we tot nu toe hebben gehad, wat toch een soort monoloog is. Een prima beeldvorming, hoor, tot nu toe, maar zeker als we wat informatie willen uitwisselen, dan moeten we ook aan het woord zijn, als raad. Dat is mijn bijdrage.

De heer Ammerlaan, CDA: Ik wil D66 wel bedanken voor het agenderen, maar wij vinden het eigenlijk, en dat hebben de vorige twee sprekers al gezegd, een te vroeg stadium. Er wordt verwezen naar een mededeling van het college van 24 april over een nieuw toekomstperspectief en nog niets gehoord. Nou denk ik dat dat nog wel een beetje snel is; een nieuw toekomstperspectief heeft het college niet zo gauw, denk ik. Misschien verwacht D66 teveel van onze beleidsmedewerker. Ze zijn goed, maar ze moeten wel even de tijd hebben, denk ik. Ik zie het zo: als er brand is, moet er eerst geblust worden. Je kan niet gaan analyseren wat er aan de hand is als de brand nog niet geblust en dat je dan alweer gaat repareren. Ik waardeer het, maar naar mijn idee is het te snel. Het college moet eerst doen wat ze doen moet en de daadwerkelijke gevolgen van lieverlee in beeld brengen. Er moet een verandering in beeld gebracht worden en de gevolgen analyseren. Wat er ook al gezegd is, een stuk voorwerk voor het college, griffie. Niet dat we het daarin voorgekauwd krijgen, maar we moeten eerst kijken wat er gaande is. Het is volgens mij nog een beetje te vroeg. Ook is het vooralsnog zo: het beleid dat er nu staat is het coalitieakkoord en dat is het kader. Daar moeten we ons vooralsnog aan vast houden. Ja, als je denkt te moeten gaan veranderen, dan moet je ook in de coalitie daar nog eens over gaan sparren. Maar ik heb niemand gehoord, en dat verbaast me eigenlijk, ik kwam een brief tegen van het college van 29 mei, waarin gesproken wordt over de reflectie toekomstperspectief. Daarin wordt al een behoorlijke opening gegeven. Sterker, er wordt door het college gezegd dat ze nog voor de zomer willen gaan sparren met ons. Dat vind ik op zich al heel vlot, dus ze zijn toch behoorlijk snel, vind ik, is mijn idee. Dus het zit eraan te komen. Er zijn allerlei dingen voorbij gekomen, daar moeten we allemaal eens tegenaan kijken. Ik ben van 'regeren is vooruitzien', dat vind ik heel belangrijk, dat moet je, maar er moet wel toekomstperspectief in beeld zijn, want zonder kompas kan je niet varen. Ik vind het een beetje lastig nu om in de mist al te gaan kijken wat we moeten gaan doen. Dat was mijn bijdrage. Dank u.

Mevrouw Van Heusen, WIJ: De eerste vraag van D66: vindt u het belangrijk om betrokken te zijn bij het opstellen van een nieuw toekomstperspectief voor onze gemeente? Het antwoord van WIJ is: uiteraard. Hoe ziet u de rol van de gemeenteraad bij het opstellen van een toekomstperspectief? Als raad zijn wij al vertegenwoordigd in de klankbordgroep voor de omgevingsvisie. En in een omgevingsvisie legt de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. Er zijn daarin twee aandachtspunten, in die omgevingsvisie, die nu heel relevant zijn in de coronacrisis, en dat zijn: gezonde en veilige samenleving en de mobiliteitstransitie. Zeker die twee aandachtspunten zouden zeker in het kader van de huidige crisis moeten worden gezien en aangepast. Hoe vindt u dat de rol van de gemeenteraad op dit moment wordt ingevuld? Wij zijn tevreden over hoe we als raad worden meegenomen in de ontwikkeling van die omgevingsvisie en we vertrouwen erop, dat dat ook zo blijft bij de aanpassingen die nodig zijn n.a.v. de coronacrisis. We zijn natuurlijk niet alleen lid van die klankbordgroep, we zijn ook aanwezig bij avonden waarbij stakeholders aanwezig zijn en daar hun visies presenteren. Bent u het eens met de constatering van D66 dat de kaderstellende rol op dit moment onvoldoende invulling krijgt en dat daar extra aandacht voor moet komen? Gezien ons antwoord op de vorige vraag, is ons antwoord hierop: nee. Wij zijn tevreden. Tot zover onze bijdrage.

De heer Dieleman, CU: Voordat ik in ga op de inhoud en het proces met elkaar ga belopen, moet me toch iets van het hart. Er lijkt namelijk iets verongelijks te zitten in de verwoording van het besprekspunt door D66. Alsof het college aan het freewheelen is en daarin de raad vergeet. Ten eerste sluit ik me aan bij wat de heer Van Doorn zegt: het is juist krachtig om als raad zelf dingen te agenderen. Signaleren dat er iets gebeurt en dat agenderen, dat is niet een zwaktebod van het college, dat is gewoon je werk doen als gemeenteraadslid. Ten tweede ben ik heel blij dat de heer Ammerlaan net de brief van 29 mei aanhaalde, want ik had al het idee dat ik een brief in mijn hoofd bij elkaar had gefantaseerd, omdat ik hem bij de andere fracties niet voorbij hoorde komen. Mevrouw Den Heijer zei in haar eerste termijn dat we daarna niets meer gehoord hebben. Ik zou het wel fijn vinden als mevrouw Den Heijer daar in haar tweede termijn eventjes op terug komt, want dat is niet het geval. Het college heeft ons op 29 mei netjes geïnformeerd, ook over de rol die het college voor de gemeenteraad voor zich ziet bij het werken aan een toekomstperspectief. Wat ons betreft zag die er prima uit. Dat even aan het begin, dan gaan we nu over naar de inhoud. Zoals ik twee weken namens de CU ook al mocht zeggen, toen we een aantal zienswijzen van gemeenschappelijke regelingen behandelden: we denken dat de coronacrisis wel eens

zou kunnen zorgen voor een grote trendbreuk op een aantal terreinen waar we bezig zijn. Ik zei het toen we de zienswijze van de metropoolregio behandelden op het gebied van economisch vestigingsklimaat. Dus we zijn er zeker van overtuigd dat het goed zou zijn om te werken aan een nieuw toekomstperspectief. We zijn blij dat het college dat heeft gesignaleerd en vinden het van groot belang dat raad en college daar als geheel gemeentebestuur mee aan de slag gaan. Bij een nieuw toekomstperspectief kun je dat niet zonder je raad doen. Je raad gaat over kaders en nieuw toekomstperspectief is gewoon een heel groot kader voor onze gemeente. Wat er nu allemaal gaat veranderen, dat is enorm lastig in te schatten. Daarom snap ik wel iets van de woorden van de heer Van Santen, dat het heel moeilijk is om ver vooruit te kijken. Tegelijkertijd zijn er op dit moment allemaal instanties ver vooruit aan het kijken. De planbuilders zijn vorige week met een gezamenlijk rapport gekomen, de VNG doet onderzoeken naar de gevolgen van de coronacrisis voor gemeenten in verschillende scenario's, het CBS rekent dingen door, het CPB rekent dingen door, het kabinet is gekomen met brede maatschappelijke heroverwegingen. Al die dingen kunnen we natuurlijk als prima input gebruiken om ook in onze gemeente te werken aan een nieuw toekomstperspectief. Is dit te vroeg om ermee aan de slag te gaan, zoals het CDA net in de eerste termijn aangaf? Wij denken van niet. We denken dat het heel goed is om op dit moment al verschillende scenario's te gaan onderzoeken om te kijken wat er gaat veranderen om er zo snel mogelijk op in te kunnen spelen. Dat is wat ons betreft iets heel anders dan een omgevingsvisie, waar WIJ net behoorlijk aan ophield, wat ons betreft is het veel breder dan de omgevingsvisie, want het gaat over alle gemeentelijke beleidsterreinen die door corona worden geraakt. Als je af en toe de stukken van de VNG voorbij ziet komen, dan gaat het eigenlijk over alles wat we in de gemeente doen. Ik zei het de vorige keer ook al: professor Hopmans zegt dan vaak: we leven niet in een tijdperk van veranderingen, maar in een verandering van tijdperken. Dit zou dus de katalysator kunnen zijn, die inderdaad die verandering van tijdperken gaat veroorzaken. Moeten we dan als raad aan de slag gaan met het nieuwe toekomstperspectief, waarmee we werken aan de toekomstgerichtheid van Lansingerland? Uiteraard, maar laten we dat vooral niet als gemeentebestuur allemaal zelf gaan doen. Laten we gebruik maken van de bureaus en organisaties, die hier al mee bezig zijn. Laten we alsjeblieft ook gebruik maken van alle ervaringen die bij regiogemeenten al worden opgedaan. Ik denk bijvoorbeeld op het gebied van economie, aan de samenwerking in de metropoolregio Rotterdam Den Haag, want die andere gemeenten zijn met dezelfde vraagstukken bezig. Laten we bovenal gebruik maken van de expertise die er bij onze inwoners zit. Wat je dan in sommige gemeenten wel ziet gebeuren, wat wij ooit heel lang geleden hebben gedaan bij de mobiliteitsvisie, is dat je dan een klankbordgroep opricht met mensen die hier verstand van hebben. We zouden bij het werken aan een toekomstperspectief denken aan een klankbordgroep met bijvoorbeeld vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen, van ondernemers, van kerken in onze gemeente, laat die met ons mee denken over hoe onze samenleving mogelijk gaat veranderen door de impact van het coronavirus en de coronacrisis. Daarbij nog een laatste punt. Laten we daarbij ook de verschillende generaties mee nemen. Mark Rutte deed een oproep een tijdje geleden in één van de persconferenties van het kabinet: jongeren, wees ongehoorzaam en laat zien dat je nadenkt over wat er gebeurt en dat je daar een mening over hebt. Laten we vooral ook die mening meenemen in het nadenken over een nieuw toekomstperspectief voor onze gemeente. Tot zover, dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil in eerste instantie de collega's van D66 hartelijk danken voor het agenderen van dit punt. Ook meneer Dieleman zei het al: je kunt inderdaad niet vroeg genoeg zijn om te gaan nadenken over een toekomstperspectief. En het gebeurt niet vaak, dat ik iemand van de VVD ga citeren, maar ik ga nu de meest prominente VVD'er citeren, omdat hij gelijk heeft: wie denkt dat de samenleving na de coronacrisis eruit gaat zien als voor de coronacrisis, die komt van een illusie, de maatschappij zal hierdoor veranderd zijn. Dat we daardoor nu gaan nadenken over een toekomstperspectief is heel goed. In eerste instantie was ook ik bevreesd, ik sluit me daarbij aan bij D66, dat het college voortvarend te werk wilde gaan en daarbij de rol van de raad eigenlijk links wilde laten liggen. Dat was ook min of meer aangegeven, vanuit de eerste brief die men gestuurd had op 24 april, waarin een kleine alinea staat, maar wel een belangrijke alinea, maar waarin ik wel miste hoe we dan omgaan met de rol van die raad. Want uiteindelijk moeten we ons wel realiseren, en ik zeg het even voor meneer Ammerlaan, dat het niet de beleidsmedewerkers zijn, die gaan richting geven waar we naar toe gaan. De enige die richting gaat geven waar wij naar toe gaan als Lansingerland zijn wij. De gemeenteraad is het hoogste orgaan van deze samenleving. Wij beslissen welk toekomstperspectief er is, wat we gaan doen en waar we het op gaan doen. Daarbij moeten we vooral ook de hand in eigen boezem steken. Meneer Van Doorn zei het ook al: we hebben ons de laatste tijd iets teveel laten meenemen door het college, misschien te weinig aandacht gehad voor wat wij zelf moeten doen. De heer Dieleman maakte er ook al een verwijzing naar. We moeten veel meer onze eigen taak pakken en daar veel meer kaders op stellen. Daar zijn we het mee eens. De brief van 29 mei van het college deed me dan ook heel goed, want daarin wordt nadrukkelijk gezegd, dat we moeten gaan nadenken over alles en over de glastuinbouw, die een belangrijke rol heeft in onze gemeente. We moeten wellicht ook gaan nadenken over de A12 corridor, het aantal bedrijven dat daar nu zit, komt daar nog wel. We zien nu dat

internetwinkelen een echte doorbraak heeft genomen, misschien dat Zalando nog wel veel groter wordt. Misschien dat er nog wel meer bedrijven daar in doen en zich willen vestigen. Aan de andere kant moeten we ook realiseren dat een aantal bedrijven de crisis niet zullen overleven. Dat doet wat met de inkomenspositie van de inwoners. We moeten dan wellicht ook gaan nadenken over wat voor soort woningbouw we hebben. Hebben we nog wel de juiste woningbouw? Is de 20% die het college nu heeft nog wel houdbaar? Is 30%, die wij als GL voorstellen, nog houdbaar? Of moeten we misschien gaan nadenken over nog meer sociale woningbouw, omdat de positie veranderd wordt. We moeten inderdaad gaan nadenken over mobiliteit. Als er meer mensen zonder baan zijn, is er dan ander vervoer nodig? Misschien moeten we ook daarover gaan nadenken. Deze crisis gaat ingrijpen op alle punten in ons leven, daar moeten we ons van bewust zijn. Ik vind het daarom ook heel goed, dat ook de heer Dieleman heeft gezegd: als raad zijn wij degenen die daarover beslissen, maar we moeten het niet alleen doen. We moeten dat gesprek aangaan met de samenleving, met de kerken, met de ondernemers, met Humanitas, met Vluchtelingenwerk. Wat gebeurt er daarmee namelijk, als ook in andere landen, waar de crisis misschien nog wel harder toeslaat, als daar ook weer een vluchtelingencrisis gaat ontstaan. Dat moeten we gaan doen, daar moeten de tafelgesprekken over gaan. We moeten juist nu gaan nadenken over dat toekomstperspectief, want regeren is echt vooruit zien. Daar wilde ik het bij laten.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook de PvdA-fractie ziet uit naar een periode, waarin de raad samen met het college van gedachten kan wisselen over lange termijnoplossingen voor de economische malaise, waarin veel inwoners en ondernemingen terecht zijn gekomen door deze coronacrisis. Maar ook over wat de bredere gevolgen zijn voor de economische positie van Lansingerland. Om dat gesprek samen goed te kunnen voeren, is het belangrijk, dat we een aantal zaken helder krijgen op basis van informatie die het college maar ook andere partijen, en dat is al eerder aan de orde gekomen vanavond, zo snel mogelijk bij ons kan komen, zodat we op basis van die informatie dat gesprek kunnen hebben. Dat gaat dan om meer specifieke en ook meer kwantitatieve informatie over de korte en de te verwachten lange termijn maatschappelijke en economische gevolgen. Die data zijn er deels al. De doelgroepen die daarbij belangrijk zijn, zijn wat ons betreft de tuinbouwsector, de in Lansingerland wonende of werkende arbeidsmigranten, grotere en kleinere bedrijven, uitzendkrachten, flexwerkers, mensen met lage inkomens of uitkering en ook de verenigingen. Maar ook een aantal belangrijke grote projecten, die met onze economische positie te maken hebben, zoals Bleizo west. Daar moet aandacht voor zijn. Ook daar moet de impact kwantitatief en kwalitatief worden beschreven, zodat we dat gesprek samen goed kunnen voeren. Wij hopen dat dit soort gegevens op korte termijn voor handen zal zijn. Daar kan de wethouder hopelijk op in gaan. Zoals het CDA zei: we willen niet in de mist gaan kijken. Die mist kan optrekken als we dat soort informatie krijgen. Daar horen ook de financiële effecten bij. De heer Azzouzi vroeg daar net al naar en wethouder Van den Beukel gaf daar heel duidelijk antwoord op. Als we zowel die financiële kant weten als de impact van de coronacrisis, dan pas kunnen we samen over het lange termijn toekomstperspectief spreken. Als antwoord op D66 en ook van onze kant dank voor het agenderen. Ik was er eigenlijk vanuit gegaan dat wij als raad er gewoon een rol in zouden hebben, ik was ook blij met de brief van het college van 29 mei, die we wel hadden gezien, maar ik had eigenlijk niet anders verwacht. Onze fractie vindt dat we een oordeelsvormende vergadering moeten hebben met de raad, met de commissies en dat we dan een set van kaders moeten opstellen, die wij als raad passend vinden bij het vast stellen samen van dat toekomstperspectief. Maar wat wij veel belangrijker vinden als fractie, en de heer Van Doorn heb ik dat horen zeggen en de VVD-fractie en de CU en ook GL, wij vinden dat er ook een beeldvormende fase is met de samenleving: de diverse partijen, bedrijfsleven, de experts die van dit soort zaken weten, ouderen, jongeren, sportverenigingen, maatschappelijke organisaties. Dat zou in de vorm van ronde tafel gesprekken kunnen zijn of klankbordgesprekken. Het maakt niet uit hoe je het noemt, als je maar heel goed luistert naar wat er speelt in de samenleving en de juiste kennis en expertise ook boven water krijgt. Samen gaan we dan op zoek naar dat toekomstperspectief, de oplossingen, de veranderingen van richting of inrichting van de samenleving, die misschien nodig is. Volgens mij is er al vanuit de raad, vanuit de commissie, genoeg steun om ook echt die brede beeldvormende fase te gaan hebben. Daar ben ik blij om. Maar ik wil toch ook van de andere fracties daar een antwoord op hebben. Bent u voor zo'n brede beeldvorming? Eigenlijk wil ik daar mee afronden. Dank u wel.

De voorzitter: Dit is een besprekstuk van de commissie zelf. In feite heeft alleen mevrouw Verhoef impliciet een financiële vraag gesteld. Of de wethouder financiën zijn licht daarover wilde laten schijnen. Er zijn geen vragen gesteld, wil ik toch vragen of het college een beeld kan geven, hoe zij dit hebben ervaren, wat er uit de raadsfracties is gekomen. Mevrouw Verhoef: Ik stuurde een vraagtekentje, maar een vinger is misschien sneller. Ik wil nadrukkelijk zeggen dat wethouder Van den Beukel bij de coronabrief antwoord heeft gegeven aan de heer Azzouzi op de financiële vraag. Mijn vraag ging eigenlijk breder. Wanneer hebben we een goede set van informatie, aan de ene kant financieel, maar aan de andere kant ook de gevolgen, misschien de scenario's zelfs wel op basis waarvan we als raad met het college het gesprek kunnen hebben. Het gaat mij om de set aan basisinformatie om dat te doen. De

voorzitter: Ik vatte dat kort samen, dat begrijp ik daarin. Ik zie dat het college dat wil, nog even het licht laten schijnen op het voorstel van D66 en de reacties van de 7 andere fracties daarop. Hoe kijkt het college daar naar?

Reactie college

Wethouder Fortuyn: Inderdaad binnen het college proberen we daar met elkaar een lijn in te vinden, vandaar dat ik hier op ga reageren. We kunnen het vanavond niet direct over de inhoud hebben. Het gaat meer om het proces. Hoe gaan wij dit nu met elkaar oppakken? Het college heeft grote behoefte, u kunt dat ook zien in de brief van 29 mei, die niet iedereen, denk ik, gelezen heeft, maar wel van belang is, waarin wij zeer nadrukkelijk aangeven, dat wij dit raadsbreed willen oppakken. Met een streep onder raadsbreed. Waarom? We staan hier voor een grote maatschappelijke opgave. Het is niet alleen economisch, het is niet alleen maatschappelijk, maar het is ook een financiële opgave. Het raakt ons als maatschappij, maar met name de samenleving van Lansingerland op dit moment direct. Maar we hebben nog te maken met effecten die er achteraan komen. Zo zijn er vele voorbeelden genoemd, ook door GL, maar ook door andere partijen, denk aan WIJ, CU. Met wie moet je nou in gesprek? Waar liggen de effecten? Hoe ga je ermee om? Een mooie uitspraak was dat wij niet meer in het oude normaal terecht komen. Wij gaan met een andere realiteit geconfronteerd worden en dat heeft natuurlijk enorm veel impact op de samenleving, zoals we zijn met Lansingerland en ook onze plannen en ambities die we hebben naar de toekomst. We zijn hartstikke blij dat dit onderwerp nu geagendeerd is. Het is door D66 ingebracht en ik vind dat ook heel goed. Ik ben ook heel blij om te horen, maar ook zeer verheugd met het feit, dat iedereen zich daar nu op dit moment zeer betrokken bij voelt. Ik denk dat dat van belang is. Echter, wij als college enkel weten het ook nog niet precies. Er wordt wel gevraagd zo snel mogelijk, waar komen de effecten, wat gaan de resultaten zijn et cetera, dat is gewoon nog te vroeg. Dat is al eerder aangemerkt en daar moeten we wel de realiteit van zien. De effecten en de resultaten kunnen we nog onvoldoende inschatten. Daar wil ik heel eerlijk in zijn, ook namens het college. We hebben vorige week een aantal beslissingen genomen op dossiers waarvan we wisten dat die invloed hebben op de komende begrotingen, denk aan Stedin, aan de GR-jeugd, maar ook aan het crisisbudget, dat wij met elkaar hebben afgesproken. Dat wisten we, daar willen we een buffer voor hebben, maar de overige gevolgen zijn nog niet helemaal in beeld. Dus ik denk, wat ook de heer Van Doorn aangaf: we zullen dat als raad en ketenpartners in de meest brede zin dat gesprek aan moeten gaan. Dan is de interactie in de beeldvorming, zoals meneer Van Santen aangaf, een prima instrument voor. Wij hebben ook in onze brief aangeboden om voor de zomer met een aantal sessies, of dat nou op commissieniveau is of dat het raadsbreed is of beeldvorming is, te hebben met de raad en ook de ketenpartners om te kijken met elkaar waar we nou de kansen zien, want het zijn niet alleen maar bedreigingen, ik wil daar nadrukkelijk op wijzen, dat er ook kansen zijn in deze veranderende situatie, we gaan toch anders denken over reizen, we gaan ook anders denken over de samenleving in zijn totaliteit, daar moeten we het wel over hebben. Dus dat moeten we in beeld brengen. Ik denk dat de heer Ammerlaan het ook goed verwoord heeft door te zeggen: in beeld brengen en de gevolgen daarvan. Wat is er gaande? We moeten elkaar goed aanvoelen, wat is er nou gaande? Ik denk dat dat een heel belangrijk uitgangspunt is en dan komen de verschillende inhoudelijke onderdelen, ook de ambities van de raad, maar ook de ambities van het college en de coalitie, vanzelf aan de orde. Daar gaan we niet alleen over beslissen, maar daar moeten we de maatschappij bij betrekken. In dat verband vond ik het wel aardig wat de heer Dieleman aangaf: het is een verandering van tijdperken. Ik denk inderdaad dat we dat eerst met elkaar moeten doorgronden, daar ook met elkaar over eens moeten zijn en dat we van daaruit ook de stappen kunnen zetten. Financieel en inhoudelijk wil ik nergens op in gaan. Het enige dat we wel weten met elkaar, dat we ook wel wat tijd hebben, want we zijn niet armlastig en dat scheelt een stukje, om met elkaar in openheid ook de juiste beslissing te nemen en op deze wijze gezamenlijk op te trekken om datgene te doen wat voor Lansingerland en mogelijk ook voor de regio belangrijk is. Daar wilde ik het even bij laten als eerste reactie vanuit het college vandaan.

Tweede termijn

Mevrouw Den Heijer, D66: Fijn dat we dit zo met elkaar besproken hebben. Ik ga niet iedereen langs m.b.t. wat iedereen gezegd heeft en wat mijn reactie daarop is. Een paar dingen vind ik wel belangrijk om te noemen. De CU zei dat iets van verongelijkt, ik weet niet precies meer welke term er werd gebruikt, maar dat is uw interpretatie. Wij vinden het gewoon als raad belangrijk, wij vinden het als partij belangrijk, dat we als raad in positie komen, zeker in deze crisistijd. Dat we de afgelopen tijd, en dat is heel logisch en begrijpelijk, veel hebben gereageerd op de korte termijn dingen en dat er nu wel weer tijd is, en daar ben ik het misschien niet helemaal eens met andere partijen, dat het nu wel tijd is om alvast vooruit te kijken, want we zijn zeker niet de enigen die dat aan het doen zijn. Dat het ook echt belangrijk is dat we als raad in positie komen, ook al is het mistig, daar moeten we ook niet bang voor zijn. We moeten ook niet pretenderen dat we nu een lijn kunnen uitzetten hoe het eruit ziet, maar

we moeten gewoon met elkaar die hobbels nemen. Nogmaals, ik denk dat het niet handig is als ik nu alle dingen langs loop, die besproken zijn. Wat ik wel zie, als tweede, is dat we, waar we ook vandaan komen, met welke argumentatie we ook beginnen, we zijn allemaal wel geëindigd met het feit dat we graag die rol willen pakken, dat we de kaderstellende rol willen nemen. Volgens mij is dat een perfect uitgangspunt. Ik heb de brief niet gezien, van 29 mei. Ik denk dat het mij op zich wel te vergeven is, gezien de korte termijn en de vakantieperiode ertussen. Mijn bespreekstuk is van 23 mei, dus die had ik al veel eerder ingediend. Het was fijn geweest als iemand mij erop had geattendeerd, maar desalniettemin ben ik blij dat het zo wordt opgepakt en ik zie dat nu de handschoen wordt opgepakt om er met de raad over te gaan spreken. We hebben heel snel een agendacommissie, dus ik hoop dat daar een voorstel ligt voor wanneer het besproken gaat worden. Volgens mij, zoals mevrouw Verhoef ook aan heeft gegeven, zijn we het wel eens over een soort stappenplan. Mevrouw Verhoef: Ik was even in de veronderstelling dat mevrouw Den Heijer aan het afronden was. Ik wilde haar juist vragen: hoe kijkt u aan tegen het betrekken van de bredere samenleving en de maatschappelijke experts, de ketenpartners. Maar misschien ging u daar net antwoord op geven, sorry. Mevrouw Den Heijer, D66: Inderdaad, ik wilde even afronden met het idee, waarvan ik denk waar we op uit komen gezamenlijk. Dat is het stappenplan waarin we de griffie en het college samen met de ambtelijke organisatie gezamenlijk opzetten om een grote beeldvorming te organiseren, waarin we breed aan inwoners, bedrijven en onderzoekers gaan vragen: hoe staat het ervoor? De vraag waar we van uit moeten gaan is een lastige, maar ook bij de financiële paragraaf zijn we uitgegaan van 3 scenario's en hebben we er 1 gekozen. Op die manier kan je natuurlijk gewoon te werk gaan. Dus daar ben ik het helemaal mee eens. Volgens mij is het heel goed om met elkaar vanuit die informatie, die we allemaal ophalen, onze kaders te gaan stellen en dat in de commissie te gaan bespreken en om dat vervolgens vast te gaan stellen in de raad. Zo zie ik het stappenplan voor me. Dus mevrouw Verhoef, inderdaad, de brede consultatie, daar zijn wij zeker voorstander van. Daar wil ik het bij laten. Ik kan me voorstellen dat we dit verder met de griffie gaan oppakken en dat er een voorstel voor komt. Dank u wel.

De heer Van Doorn, L3B: De fractie van L3B is blij met de reacties die vanavond passeren. Ik zie en beluister een raad die verantwoordelijkheid wil nemen, die nadrukkelijk wil samenwerken met elkaar. Ik proef geen verdeeldheid over aanpak en rollen. Dat vind ik zeker in deze tijd echt een hele belangrijke constatering. Mevrouw Verhoef vroeg hoe wij aankijken tegen het breed betrekken. Ik denk dat ik in de eerste termijn meer dan gepleit heb om dat zo breed mogelijk te doen. Aangevuld met wat ik van de heer Dieleman vernam om zoveel mogelijk kennis en kunde te ontsluiten waar dat voor handen is. Vanzelfsprekend uitsteken om dat te benadrukken. Of dat dan een klankbordgroep moet zijn of een avond of een werkgroep, de naam die we eraan geven vind ik dan even niet zo relevant, als we die mensen maar naar binnen trekken, want nergens weet men zo goed wat er speelt als in die samenleving zelf. Het is ook onze rol als raadslid om die verbinding daar te maken en naar de raadsagenda te trekken. Dat vond ik nog een mooi inzicht, wat bij wethouder Fortuyn naar voren kwam. Laten we dit inderdaad niet alleen maar aanvliegen vanuit het perspectief van bedreigingen, want de coronacrisis met alle ellende die eruit voort vloeit heeft, en dat is misschien het nieuwe tijdsgewricht, geeft ook nieuwe inzichten en forceert soms weleens keuzes die misschien nog jaren hadden geduurd met het inzicht en de ervaring van nu worden die ineens heel bereikbaar en dichtbij. Laten we vooral ook op zoek gaan naar het goede wat hieruit voort vloeit, hoe wrang dat misschien ook klinkt vanuit perspectief met al het leed wat over het land uitstort. Dan denk ik echt niet alleen aan de ondernemers en ZZP'ers die financieel tikken krijgen en natuurlijk de volksgezondheid, wat helemaal voor zich spreekt. Daar wilde ik het bij laten. Ik kijk ernaar uit om met de hele raad dit proces vlot te trekken, het goed te bewaken en tot goede antwoorden voor onze samenleving te komen. Dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Ik kijk uit naar zo'n brede, interactieve beeldvorming met elkaar. Daar zullen wij graag aan mee doen. Dank u wel.

De heer Ammerlaan, CDA: Ik heb een aantal dingen voorbij horen komen. Met sommige kan ik het heel erg eens zijn. Wij blijven het heel gevaarlijk vinden om te snel zaken te gaan doen. Er gaan dingen veranderen, helemaal mee eens. Er moet breed met de samenleving in gesprek gegaan worden, maar als je in gesprek gaat: we weten het nog niet. Het is niet zo dat ik de beleidsmedewerkers het beleid wil laten bepalen, maar ik wil ze wel hun werk laten doen, want daar betalen we ze voor, in de goede zin. We moeten gebruik maken van hun kennis en kunde. Niet dat zij gaan zeggen wat ze gaan doen, maar zij zijn ervoor om een beeld voor ons te vormen. Ik hoor ook iemand zeggen: het is niet erg om in de mist vast te gaan kijken, maar ik heb dan nog steeds het beeld dat we in de mist ergens heen gaan en als de mist dan optrekt, gaan we de verkeerde kant op. We zullen toch echt nog even moeten wachten naar ons idee, dat je niet de verkeerde beslissingen gaat nemen. Allemaal zaken die aan de orde komen, die misschien moeten gaan veranderen, volkomen mee eens, maar we moeten niet te snel gaan. Mevrouw Den Heijer: Ik zou graag willen weten waar u op zou willen wachten. Dat is me niet helemaal helder. Wanneer is er voor u een moment om over de toekomst na te gaan denken? De heer Ammerlaan: Je zou

alvast voor de zomer wat gedachten, wat dromerig kunnen denken welke kant het op zal gaan, maar naar mijn idee moet er gewoon langer gewacht worden. Wat is korte termijn en wat is lange termijn. Korte termijn is niet over 3 maanden. Korte termijn kan ook zelfs een jaar zijn en lange termijn kan over 3 tot 5 jaar zijn. Als we nu gaan besluiten, zoals gezegd wordt, dat er andere huizen gebouwd moeten gaan worden. Prima, maar dat gaat te snel. Die rook moet echt eerst een beetje opgetrokken zijn, de mist moet een beetje opgetrokken zijn. U zegt: wanneer dan wel? Ja, we zitten nog midden in de crisis, er komt net een klein beetje iets meer verandering. Laten we nu even afwachten. Om een tijdstip te noemen: najaar, oktober. Als u dat van mij wil weten. Dat was mijn bijdrage.

Mevrouw Van Heusen, WIJ: We hebben het erover gehad dat we het inderdaad breed moeten trekken, dat we veel mensen moeten betrekken uit de samenleving. Ik zou dan ook zeker die stakeholders betrekken die nu al mee doen met de omgevingsvisie. Dat zijn bedrijven, dat is Rotta, dat zijn onderwijsinstellingen. Haal die er ook bij. Dat wilde ik alleen maar even zeggen. Dank u wel.

De heer Dieleman, CU: Het is ingewikkeld. De CU houdt al sinds de start van Lansingerland keurig vast aan drie zetels, maar de partijen om ons heen fluctueren alsmaar. Dank aan de fracties voor alle bijdragen. Volgens mij zitten we op dezelfde lijn, zoals mevrouw Den Heijer ook al reageerde op de eerste termijn die wij deden. Natuurlijk, dat we weer in positie komen. Natuurlijk, we hebben de afgelopen tijd ook geworsteld met de manier waarop we als raad onze rol moeten vervullen in een tijd waarin we in GRIP 4 opeens beslissingen over ons grondgebied genomen zien worden op het stadhuis van Rotterdam. Dat vinden we ook hartstikke ingewikkeld en we zijn dus blij dat mevrouw Den Heijer het hiermee ook heeft aangekaart. Volgens mij zitten we nu wat meer in een normale structuur, waarmee we hier ook weer mee aan de slag kunnen. Ik heb een paar keer gehoord: laten we het in de beeldvorming gooien. Dat is natuurlijk prachtig. Beeldvorming is de naam die we aan dat instrument geven, maar laten we opletten dat we dit niet gaan wegschrijven met een avondje beeldvormen van: oh, we hebben de stakeholders een avondje gesproken en we kunnen weer door. Daar is dit vraagstuk echt te groot voor. Dit vraagstuk is inderdaad aftasten in de mist de komende tijd. Het is langzaam maar zeker richting kiezen en weer een beetje bij sturen en verschillende scenario's ontdekken en ontdekken dat het ene scenario misschien wel en het andere scenario niet. Het is hartstikke ingewikkeld. Ik ben blij dat wethouder Fortuyn in de eerste termijn aangeeft dat het college het ook gewoon nog niet weet en dat de effecten echt lastig in te schatten zijn. Dat geldt voor ons allemaal. Het is ook goed om te horen, dat we niet armlastig zijn, dus in zekere zin wel tijd hebben, maar aan de andere kant: laten we gewoon aan de slag gaan met dit stukje versterken van de toekomstbestendigheid van onze gemeente. Volgens mij hebben we daar vanavond als raad goed de intentie voor getoond, ook in lijn met de brief die we van het college gehad hebben vorige, zodat we in die lijn gewoon met elkaar aan het werk gaan. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil alle partijen bedanken voor hun constructieve bijdrage hierin. Ik zie dat 7 partijen wel op dezelfde lijn zitten. Ik begrijp oprecht niet de bijdrage van het CDA. (...) Mevrouw Den Heijer vroeg het ook al: waarop wil (...) Het CDA zegt: we betalen onze beleidsmedewerkers goed, niet dat dat relevant is, maar goed. Uiteindelijk zijn het de 8 partijen hier in deze raad, die het beleid maken. Niet de beleidsmakers. De beleidsmakers ondersteunen ons met de keuzes die wij maken. Laten we wel rolvast blijven daarin en het niet aan hun overlaten. Ik begrijp ook niet waar men op wil wachten. Ik begrijp ook niet dat de heer Ammerlaan blijkbaar andere inzichten heeft dan onze minister president, die zegt: deze samenleving is ingrijpend veranderd. (...) De heer Ammerlaan: U zult mij misschien niet helemaal begrijpen, maar ik heb toch echt niet gezegd, dat de beleidsmedewerkers het voor ons bepalen. Dat heb ik helemaal niet gezegd. Dus ik weet niet hoe u daarbij komt. Dat zij hun werk doen is normaal, maar ik heb helemaal niet gezegd, dat de raad niet beslist. Ik heb gezegd, dat ik het nog te vroeg vind, omdat we zorgvuldig moeten handelen en eerst even de rook op laten trekken. Dat heb ik gezegd. De heer Ruijtenberg: Ik heb u toch echt anders gehoord, maar het zal aan mij liggen. Laat ik de hand in eigen boezem steken, ik zal u waarschijnlijk verkeerd begrepen hebben, maar ik denk dat nog 7 andere mensen u verkeerd begrepen hebben. Waar het om gaat: we gaan nu geen beslissingen nemen. We gaan niet beslissen wat voor soort huizen we gaan bouwen. We gaan in ieder geval wel nadenken over de toekomst om te kijken wat voor soort huizen we gaan bouwen. Dat is waar mevrouw Den Heijer toe oproept, dat is ook de brief van het college, die heel nadrukkelijk zegt: we moeten gaan nadenken over alles wat er is. Er zijn uitdagingen. Wethouder Fortuyn heeft terecht gezegd: er zijn ook kansen. Die kansen heb ik ook genoemd, namelijk dat internetwinkelen een doorbraak zal hebben en dat misschien meer bedrijven hier zullen komen. Maar we moeten in ieder geval na gaan denken, we moeten voorbereid zijn, juist omdat we niet achterover moeten gaan leunen en de gemeenten om ons heen de kaas van ons brood laten eten. U weet alles over brood, u weet dat het belangrijk is, dat het goed belegd is, daar moeten we op doorgaan. Dat is de oproep van mevrouw Den Heijer en dat wil onze partij steunen. Ik vind het jammer dat u het anker uit gooit, dat wil ik niet zeggen, maar in ieder geval op de rem gaat staan. Daar wil ik het bij laten.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik ben ook blij, dat ik eigenlijk bij de hele raad, misschien met uitzondering van de heer Ammerlaan, maar daar kom ik zo nog op, steun proef voor die brede consultatie, zoals dat zo mooi genoemd is. Niet een avondje beeldvorming, de heer Dieleman waarschuwde daar al voor, maar een breder, langer proces, waarbij we echt alle partijen goed spreken, bijvoorbeeld in ronde tafelgesprekken of anderszins, daar komen we wel uit. Ik proef ook de wens, en dat is ook de wens van het college, dat blijkt uit de brief, om al voor de zomer die aftrap te maken, ook al is het maar een soort startsessie, waarin we met elkaar die ambitie uitspreken om dit samen te gaan doen. Maar bij het CDA proef ik dat niet, die wacht liever totdat de mist is opgetrokken. Maar gelukkig, wethouder Fortuyn werkt zich op om in die mist als een vuurtoren te gaan dienen met niet alleen licht, maar ook een misthoorn, dat is altijd handig als er mist is. Het is goed dat hij dat gaat doen, we kennen hem als een verbinder, hij weet hoe we de verschillende partijen hier goed bij elkaar kunnen krijgen en dit voor elkaar kunnen krijgen. Wat ik nog wel een beetje zorgelijk vindt, is dat hij zegt, en het CDA zegt dat ook: we weten het nog niet. Ik vind het ook wel heel eerlijk. Ik denk ook, dat hij daar vrij snel op terug zal komen, zodra die consultatie begint, want dan blijkt dat we al best wel veel weten. Wat we ook zullen gaan weten, van al die personen die we gaan spreken, dat is welke kansen zij zien, welke bedreigingen ook, maar laten we ons vooral op die kansen richten. Dat kunnen we nu al gaan onderzoeken. Laten we dat echt voor de zomer gaan aftrappen. Dank u wel.

Wethouder Fortuyn: Ik denk dat iedereen er heel positief in zit. Ik zie uit naar de eerste bijeenkomsten, want er komt een geweldige energie vanuit de raad. Wij ervoor, jullie gaan ervoor, dus we gaan er met elkaar voor. Ik ben heel blij met wat hier vanavond is gepasseerd. Dank u wel.

De voorzitter: Dan zijn we toe aan het afsluiten van dit agendapunt. Ik moet zeggen dat ik een fijn gevoel heb bij de goede samenwerking, die ik heb zien ontstaan hier. Dat is een samenwerking tussen raad en college, nee, raadsbreed en college. Natuurlijk, het is een permanent proces, het zal een langdurig proces zijn, het zal vallen en opstaan zijn, het zal soms ook in de mist varen zijn, maar je komt er altijd wel uit. We hebben ook communicatiemiddelen, dat je heel goed in de mist kunt varen, dat weet de wethouder ook, want hij heeft ook een misthoorn op zijn bootje, wat ik begrepen heb. We moeten aan de slag gaan en veel activiteiten voor het zomerreces. Dat geeft het college ook al aan in de brief van 29 mei. Dat is goed, dat is tempo. Daar wil ik het nu bij laten.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

Er zijn geen stukken ter advisering aan de raad.

7a. Actualiteiten uit het college

Wethouder Fortuyn: Ik wil u even mee nemen. We hebben inderdaad in de laatste update aangegeven, dat we de frequentie naar beneden gaan draaien. Dat heeft de burgemeester zojuist ook gezegd. We gaan het terug brengen, want er zijn toch veel vragen omdat de actualiteit elke dag wat verandert, dus we gaan dat weer in een hoge frequentie brengen. Desalniettemin heb ik op een aantal terreinen wel wat mededelingen te doen, die ik wel van belang vind, dat u die weet. Dat heeft o.a. te maken met de nieuwe openingstijden 6 juli a.s. Wij hebben natuurlijk veel in de ochtenduren gedraaid en ook wel in de middaguren. We zien dat de toeloop voornamelijk tussen 12.00 uur en 14.00 uur is en tussen 16.00 uur en 19.00 uur. Om de bezetting goed te kunnen garanderen zullen in de frontoffice en de backoffice, gaan we vanaf 6 juli in ieder geval open zijn van 12.00 uur tot 19.00 uur. Dat is de nieuwe inzet, die wij vanaf 6 juli doen. Dan de voorbereidingen. Het lijkt allemaal misschien ver weg, maar die vinden toch wel plaats rondom de Tweede Kamerverkiezingen van 17 maart. Vooralsnog gaan die door. Ook het experimenteel centraal tellen gaat gewoon door, we bereiden ons gewoon verder voor op die verkiezingen. We hebben een behoorlijke inslag te maken met het sluiten van huwelijken. U kunt zich daar iets bij voorstellen. Met het opstarten van de externe trouwlocaties, want die zijn sinds een week weer operationeel, hebben we de komende periode, wie van kleine feestjes houdt, ongeveer 100 huwelijken te sluiten. Na de zomer nog eens ruim 100, dus we hebben er 200 op de rol staan, dus het gaat goed in Lansingerland. Maar we hebben met de externe trouwlocaties wel zeer nadrukkelijk contact m.b.t. de RIVM maatregelen. We faciliteren ook weer banners, waarin wij op een vriendelijke manier de regels zoals die gelden, tot nu toe 30 personen, hoe ze dat moeten inrichten. Wij helpen daar ook de ondernemers mee, met de externe trouwlocaties. We hebben van de interne organisatie medewerking gekregen, want u kunt zich voorstellen dat de BABS'en dat niet alleen kunnen doen, daar heb je wat begeleiding bij nodig. Er is een aantal medewerkers, die zich vrijwillig heeft aangemeld, om dat op die externe trouwlocaties goed te laten verlopen. Uiteraard is het altijd aan de ondernemer, die de trouwlocatie exploiteert, om daar ook op toe te zien, maar we faciliteren wel. We hebben het zojuist gehad over de Rotterdampas, maar er komt nog een duo-antwoord op verzoek van de heer Ruijtenberg. We gaan het gezamenlijk ondertekenen, maar we zijn er echt druk mee bezig om dit zo snel mogelijk op te starten. We houden Bleiswijk in het kader van RIVM en de locatie voorlopig gesloten. Dan een niet onbelangrijk deel, dat gaat over burgerparticipatie. We hebben het zojuist over een mooi onderwerp

gehad. Hoe het toekomstperspectief en de reflectie en hoe gaan we om met de nieuwe uitdagingen? Burgerparticipatie is daar één van. We zijn daar op dit moment druk mee bezig. We zijn bezig om een toolkit te ontwikkelen. Dat moet je zien: dat we op meerdere manieren met elkaar in contact kunnen komen. Dat kan zijn de vergaderruimten die we hebben, waarbij je maximaliseert op 10 personen, want dat kunnen we hebben, maar dan zullen we met afvaardigingen moeten werken. We kunnen daar tegelijkertijd ook video aan koppelen. We kunnen ook op andere wijzen met elkaar overweg en daar worden protocollen over ontwikkeld om die burgerparticipatie weer ruimte te geven om met elkaar in gesprek te gaan. Dan hebben we ook nog de veelheid aan mogelijkheden die we nu al hebben o.a. enquêtes, burgerpanel, we hebben telefoon- en videogesprekken. Het blijft altijd wel maatwerk, maar je kan je voorstellen dat er straks weer besluitvorming plaats moet vinden, gesprekken met Noordpolder, zo zijn er andere bestemmingsplannen, die ook weer ruimte moeten krijgen. Kortom, we zijn er volop mee bezig. Het Lansingerlands Initiatief, dat is het laatste onderwerp. Daar hadden en hebben we al regelmatig contact met de initiatiefnemers. Die initiatiefnemers hebben in gezamenlijkheid besloten om het traject vooralsnog on hold te zetten. Daar zijn ze blij mee. Waarom? Omdat ze vaak een cofinanciering moeten hebben en die onzekerheid zit er op dit moment ook in. Het is voor hun ook lastig om cofinanciering te vinden. Maar we houden contact met hen en na de zomer pakken we dit weer verder op om te kijken wat dan de status is. Dan gaan we graag met u ook na de zomer in gesprek over de visie op burgerparticipatie. Het loopt allemaal op dit moment, vanuit die hoek zijn we druk bezig om daar oplossingen voor te vinden in het nieuwe normaal. Hier wilde ik het even bij laten.

Burgemeester Van de Stadt: Volgens mij is alles inzake corona de actualiteit gepasseerd bij het agendapunt.

7b. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Ik kijk of iemand zich meldt. Dat is niet het geval.

7c. Verbonden partijen

De voorzitter: De heer Dieleman soms? De heer Dieleman: Ik wil wel iets zeggen, maar de heer Van Santen kan dat beter doen, want volgende week gaat de adviescommissie economisch vestigingsklimaat weer vergaderen. I.v.m. de coronamaatregelen doen we dat digitaal en zal er maar één afgevaardigde namens onze gemeente erbij aan mogen sluiten en dat zal de heer Van Santen voor zijn rekening nemen, maar dat zult u, voorzitter, ongetwijfeld weten. Ik neem aan, dat bij uw adviescommissie hetzelfde regime geldt. De voorzitter: Klopt. Daar hebben we het gisterenavond over gehad. De heer Van Santen: Daar heb ik nu nog niet zoveel op te zeggen. Ik ga het meemaken, de eerste keer digitaal vergaderen. Op de inhoud moet ik me nog voorbereiden. Burgemeester Van de Stadt: De rekencommissie MRDH is geweest. Omdat de heer Van der Stelt niet aanwezig was, kan ik er misschien iets over zeggen. Door de rekencommissie is vooral aangegeven in de richting van mij als verantwoordelijk bestuurder daar, wat in lijn ligt met wat de raad van Lansingerland ook heeft gezegd, dat ze meer info willen over de voorbereiding van de MRDH of mogelijke gevolgen, zeker voor het OV t.a.v. de coronacrisis. Dat zal ik ook in het AB inbrengen. Het past ook mooi bij wat Lansingerland en uw raad ook heeft gezegd. Verder zullen wij de klankbordgroep weer opstarten. Ik denk dat het goed is dat we zo snel mogelijk daar weer aan de slag gaan met zijn allen. Dus daarvoor krijgt u nog voor de zomer een uitnodiging.

De heer Ruitenbergh: Ik wilde nog even wat zeggen vanuit de AB Bleizo, omdat we toch goed bezig zijn in dat kader. Wij laten als AB een voorstel naar alle raden komen om namens Bleizo de financiering van het onderzoek naar de toekomst van Bleizo west voor onze rekening te nemen in plaats van dat door de gemeenten te laten financieren. Dat heeft er alles mee te maken dat de gemeente Zoetermeer een besluit heeft genomen dat alles beleidsarm moet worden. Dus als we dat via de gemeente zouden laten lopen, dan zou het weleens op de lange baan kunnen gaan. Dat voorstel zal als de begroting van Bleizo komt aan de orde komen.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: De eerste rondvraag is van het CDA over de kosten noodhospitaal Ahoy. Wie gaat die vraag stellen?

De heer Ruitenbergh, CDA: Dat zal ik zijn. We hebben in de krant gelezen, dat er gedoe is over de financiering van dat noodhospitaal, dat in Ahoy is neergezet. We hebben begrepen, in eerste instantie in opdracht van de veiligheidsregio, op verzoek van de veiligheidsregio, maar wel met de gedachte natuurlijk dat het rijk / de zorgverzekeraars dat zouden gaan betalen. Nu komt er een hoop gedoe, dat in ieder geval blijkt dat de zorgverzekeraars dat niet zien zitten, want het was niet in het overleg besproken, hebben wij gehoord, althans, volgens de krant. Wij vroegen ons af, omdat het eigenlijk onze veiligheidsregio is, wat voor consequenties dit kan hebben voor Lansingerland. Burgemeester Van de Stadt: De aanleiding van het artikel lag bij een andere veiligheidsregio. Er werd ook naar ons verwezen.

Gedoe is toch wel een groot woord, gelukkig, maar het is ook niet 100% rond. Eigenlijk komt het op het volgende neer. De veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond zat wat voor in de coronacrisis. U heeft dat aan de cijfers kunnen zien, het ontwikkelde zich na Brabant vooral hier heel snel. Het noorden van het land bijvoorbeeld veel later. Eind maart was er regelmatig overleg met de minister. Wat in dat overleg besproken is, is op 31 maart in een brief door de minister ook bevestigd. In die brief zegt de minister: ik vraag u bij de uitvoering van deze activiteiten, dat gaat even over de gezondheidszorg, om ten aanzien van de regio, die onder uw verantwoordelijkheid valt, erop toe te zien, dat er gelet op de opgave voldoende plekken worden gerealiseerd om kwetsbare patiënten buiten het ziekenhuis en waar nodig tijdsige zorglocaties voor cohort verpleging in de regio te realiseren en daarbij afspraken te maken met de exploitant en de zorgverzekeraar, zorgkantoor, over de financiering. Deze opdracht vloeit voort uit het OMT advies nr. 57. Er lag dus een direct verzoek van de minister. De veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, de voorzitter daarvan en ons regionaal beleidsteam, moesten sneller schakelen dan menig andere regio. Dus niet zo raar, in die zin, dat het bij ons wat onzekerder was. In het overleg, waarbij het besloten is, dus dat is dat regionaal beleidsteam, daar is de voorzitter van het ROAS bij aanwezig. In het ROAS worden dit soort zaken in principe besproken. Het is een adviesorgaan, geen besluitorgaan. Daarin zitten ook de zorgverzekeraars. Er is ook niet een vinger opgestoken vanuit die partijen bij het nemen van dat besluit. Dus als de voorzitter handelt in directe opdracht van de minister in een overleg waar besloten worden, waar ook de vertegenwoordigers van de zorgpartijen aanwezig zijn, dan mag je er in een fatsoenlijke samenleving toch op rekenen dat dat goed komt. Voorlopig ga ik daar van uit, want het zou het handelen van alle veiligheidsregio's, de slagvaardigheid ervan, als achteraf over dit soort zaken onduidelijkheid ontstaat, niet ten goede komen. Ik denk dat de minister en de zorgverzekeraars dat ook beseffen. Dus ik ben wat dat betreft nog niet zo zorgelijk. Wel zeg ik: als het mis zou lopen, want daar vraagt de heer Ruitenbergh naar, ja, het is een fors bedrag en het Lansingerlandse aandeel is een klein aandeel, maar een klein aandeel van een fors bedrag is ook een fors bedrag, dus wat dat betreft is het niet de bedoeling dat dat gaat gebeuren. Nogmaals, voorlopig heb ik er vertrouwen in. Als het heel anders loopt, dan zijn er nog andere strijden die wij met de minister en de zorgverzekeraars te voeren hebben. In algemene zin hecht ik eraan nog wel even te zeggen dat ik achter het besluit sta van de veiligheidsregio, ongeacht even of de financiering goed zal aflopen. Ook als veiligheidsregio gooien wij heel veel spullen vaak weg. We hebben veel blusmiddelen, bijvoorbeeld, die een houdbaarheidsduur hebben. We moeten blij zijn als we die ongebruikt weg gooien en niet denken: zonde van het geld. Ik hoop ook dat uw commissieleden een brandblusser thuis hebben, die is ook maar een paar jaar goed. Als je hem niet nodig hebt gehad, blijft het toch een goede aanschaf, zo'n brandblusser. Ik ben wel blij dat we het gedaan hebben. Denkt u ook aan de mondkapjesdiscussie, het is goed, maar we kunnen ook met de wetenschap van achteraf zien hoe belangrijk het is om protocollen in dit soort zaken op orde te hebben. Inmiddels zijn door VWS spelregels geformuleerd; dit heeft zich in beleidsregels vertaald. Het komt ook wel goed. We moeten ook wat leren. Dus concluderend: ik vond het een wijs besluit van de voorzitter, waar ik met de kennis van nu nog steeds achter sta. We zullen de volgende keer nog iets scherper moeten zijn op de financiering, dat de juiste mensen de handtekening zetten. Ik heb er alle vertrouwen in dat het goed komt. De heer Ruitenbergh: Dank. Het is nog afwachten. Het klinkt nog als een onderhandeling, waar u niet teveel over kunt zeggen. Laten we hopen dat het goed afloopt en dat dat forse bedrag niet onze kant op komt.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik ga eerst een korte inleiding houden voor ik naar de vragen ga. We zijn een jaar geleden, in juni 2019, als raad door het college geïnformeerd over de voortgang van de Holland Rail Terminal Lansingerland. De komst van die HRT de economische positie van onze tuinbouwsector versterken. De voormalig CDA-wethouder Albert Abee was altijd een groot voorstander van de komst van de HRT en hij stelde zich ook altijd op als de trekker van dat project, hij was echt enthousiast. We hebben begin mei van ons college een brief gekregen als raad, waaruit blijkt dat er nu toch een andere koers wordt gevaren. Er wordt ook wel context gegeven. Het ministerie van I&W wil een onderzoek laten instellen voor een nieuwe locatiekeuze. Onder andere een plek in Rotterdam is in beeld. Het college constateert, ik citeer nu even uit de brief dat: we in de wachtkamer zitten en in afwachting zijn of er andere bestaande terminallocaties geschikt zijn voor dit concept en of de financiering los komt. Het college voert voor de HRT op dit moment geen actieve bestuurlijke lobby. We zijn dus geen voortrekker meer als Lansingerland. Het college zal, zodra er wat meer duidelijk is over die resultaten ons verder informeren. We waren verrast. Het was de love-baby, wil ik niet zeggen, maar we een favoriet project van het college. Eigenlijk hebben we al die tijd niets gehoord en ineens, boem, komt er een brief na een jaar van het college. Dus we hebben 4 vragen. Waarom hulde het college zich zo lang in stilte over de voortgang van HRT en met name dus de hobbels die er dus blijkbaar achter de schermen zijn of waren? Waarom heeft men nu gekozen voor een passieve afwachterende houding in plaats van het voort zetten van de actieve lobby? Is de Lansingerlandse tuinbouwsector hiermee akkoord? Heeft de raad hier nog een stem in? Zo ja, in welke fase? Dank u wel. Wethouder Van den Beukel: Ja, een wethouder Van den Beukel die van zijn stoel viel, omdat mijn voorganger beticht werd van een lovebaby, dat klinkt niet goed. Afgezien daarvan, wel heel logische en goede vragen over dit belangrijke project, dat het college nog

steeds belangrijk vindt. U zult ook op de website van onze gemeente nog steeds lovende teksten vinden over dit project, een filmpje en wat dies meer zij. Een paar weken geleden verscheen er een goed artikel in een vakblad over rails en daar hebben wij ook een bijdrage aan verleend, dat steunen we, dat retweeten we enzovoorts verder. Ik blijf dit een belangrijk project vinden. We zijn alleen wel in een nieuwe fase beland met dit project. Eén van mijn eerste bijeenkomsten, waar ik als wethouder deelnemer was, was de stuurgroep Holland Rail Terminal. Ik heb met alles kennis gemaakt en een aantal besluiten genomen. Wat is nou de rol geweest van Lansingerland tot nu toe? We hebben inderdaad mee geholpen dit project tot wasdom te komen. Het was een idee van ondernemers. We hebben als gemeente gezegd: wij zetten onze schouders daar ook onder, met jullie, we bekostigen o.a. een paar onderzoeken, we houden die gronden planologisch gereserveerd en wij doen vanuit onze rol wat nodig is om dit prille idee een beetje op te krikken. Nu is het een nieuwe fase, waarin we beland zijn, dus het is een kwestie van tactiek hoe we ons opstellen. Dan kom ik specifiek op uw vragen, waarom hulde het college zich zo lang in stilte, is uw vraag. Inderdaad, tussen 4 juni en 12 mei heeft u geen brief ontvangen. In de tussentijd is er wel veel gebeurd. Niet iets wat zo significant was, dat we het nodig vonden om een brief te sturen, maar er zijn eigenlijk 3 belangrijke dingen gebeurd. Ten eerste, we hebben zelf een studie laten uitvoeren naar de lange termijnimpact van de Holland Rail Terminal, omdat we wilden weten wat het echt zou doen voor onze samenleving, of het bijvoorbeeld past bij de ontwikkeling van ons tuinbouwcluster. Die studie hebben we u gestuurd en die is uitgevoerd. Ten tweede is er een studie uitgevoerd in opdracht van de initiatiefnemers door ProRail om uit te zoeken wat de capaciteit eigenlijk is op het spoor. Past het nou een beetje, te midden van al die personen die ook over het spoor willen? Ten derde is er gekeken door een ander bureau, Logitech, naar de inpasbaarheid van het wachtspoor. Kunnen we het ruimtelijk een beetje kwijt? Die oplevering van die rapporten viel exact samen met het uitbreken van de coronacrisis. Zoals u weet hebben we de inzet van onze ambtelijke capaciteit moeten prioriteren. Dat heeft gezorgd voor extra vertraging op die brief, die we aan u wilden sturen, op dat moment al. Dat even ter verklaring van de lange periode. De tweede vraag is: vanwaar de keuze voor deze houding, afwachting i.p.v. het voortzetten van een actieve lobby? We hebben geleerd van o.a. dat eerste rapport, dat ik noemde. Het is heel belangrijk om als lokale overheid je rol goed te kennen. Er zijn voorbeelden in andere delen van het land, waar lokale overheden zich ook makkelijk vertillen aan dit type projecten. Uiteindelijk is het spoor en het gebruik daarvan een aangelegenheid waar instanties als ProRail, ministerie van verkeer en waterstaat, over gaan. Zij geven, net als bij Schiphol, de slots uit, waar je gebruik van kan maken of niet met een trein. Dus onze rol is heel belangrijk. Als wij het niet zouden ondersteunen, dan zou het nergens komen. En tegelijkertijd is het niet doorslaggevend voor het doorgaan van het project of niet. Op dit moment is de provincie aan onze kant, zeg ik even heel simpel. Het rijk zegt alleen: we hebben nog een betere route, daar is plek zat op, weet u wat we doen met die bloemen van u en die groenten, stuur ze lekker in een vrachtwagen naar Rotterdam, op de Betuweroute ermee en dan naar het oosten, dat werkt toch ook? We hebben uitgelegd dat het niet zo werkt. Dat de businesscase voor onze tuinders kapot op het moment dat je die bloemen en groenten eerst op de vrachtwagen naar Rotterdam moet zetten. Maar ze willen dat graag onderbouwd zien door een onafhankelijke instantie. Onze verwachting is dat die instantie, die consultant, ook zegt: inderdaad, dit is de beste plek. Als dat zo is, dan kunnen ze er niet meer omheen in Den Haag. Maar tot dat moment heeft het niet zo heel veel zin om op allerlei deuren te gaan kloppen. Dat kunnen we wel doen, maar het netto resultaat daarvan zal heel beperkt zijn. Dan zeggen we: dan hebben we andere prioriteiten waaraan we onze lobbykrachten nog liever besteden. We weten wel dat we hiermee invulling geven aan het echte HRT initiatiefnemers. Zij hebben gevraagd aan Lansingerland: we snappen dit, we snappen jullie rolopvatting, helemaal prima, maar blijf wel betrokken alstublieft en houd de gronden gereserveerd. Dat doen we dus ook. Uw derde vraag is: hoe kijkt de sector zelf hier naar? De sector blijft inderdaad de Holland Rail Terminal zien als een kans, laat dat duidelijk zijn. Niet elke tuinder, niet elke ondernemer, maar grosso modo zien ze het nog steeds als een kans, net als wij. Tegelijkertijd, als je vraagt: wat zijn je grootste opgaven en uitdagingen nu, dan noemen ze eigenlijk twee dingen: energietransitie en doorontwikkeling van onze unieke positie als home of hortiscience en vergeef me het engels, maar het is een internationaal cluster. Dat zijn de twee hoogste prioriteiten, die ze noemden. Eigenlijk ondersteunen we dat ook op die manier. Daarvoor zetten we al onze lobbykracht regionaal, landelijk, internationaal in. Dan gaat het over zaken als de autonome greenhouse challenge, the vertical farm, kas 2030, dat type zaken. Dus daar zetten we maximaal op in. Inderdaad, ook slimme vormen van logistiek horen daarbij, bij die doorontwikkeling van het cluster. Dat is waarschijnlijk de HRT, maar dat kan bijvoorbeeld ook zijn elektrische trucks, die in een vloot achter elkaar aan rijden met één chauffeur voorop, dat soort dingen. Uw vierde vraag is: heeft de raad hierin een stem? Jazeker. De gemeente is natuurlijk het bevoegd gezag als het gaat om een bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Uw rol daarin is niet anders dan bij andere projecten. Daar bovenop blijven we u natuurlijk informeren over ontwikkelingen zoals deze. De eerste keer zullen we u informeren als de resultaten van het locatieonderzoek, waarnaar ik verwees, beschikbaar zijn van de provincie, want dat is een belangrijke mijlpaal. We verwachten dat dat rapport eind 2020 gereed en dat we dan dus ook opnieuw onze positie als gemeente willen en moeten gaan bepalen. Tot zover.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil de wethouder heel hartelijk bedanken. Ik vond het een heel heldere uitleg. Ik zou bijna zeggen: ik kan uren naar hem luisteren. Maar ik ben bang dat hij dan de handschoen oppakt en voortaan uren praat. Maar ik vond het heel helder en ik ben ook blij met de toelichting. We gaan het zeker volgen. Deep down hopen wij dat het toch gaat lukken. Dank u wel.

De voorzitter: De burgemeester heeft nog een opmerking m.b.t. testbeleid. Heeft dat met de GGD te maken? Burgemeester Van de Stadt: Ja, excuses, ik breng u in verwarring, maar ik kan nog even tegen de heer Weerheijm zeggen dat wethouder Van Tatenhove morgenavond in staat is antwoord te geven, dus in de commissie samenleving.

De voorzitter, om 22.01 uur: Dan zijn we nu aan het eind van deze vergadering, de sluiting. Ik mag u hartelijk bedanken voor uw inzet van vanavond, en van de griffie en technische ondersteuning hier. Ik sluit de vergadering.